

den nuværende haitarede Indenrigsministers Mening om, hvor vidt Kommunen, naar den havde forlangt en Grund udlagt, saa skulde være forpligtet til at opføre en Bolig derpaa, mod at den Vedkommende, der kom til at bebo den, betalte den sædvanlige Leie, der var gangse paa Stedet. For Dvrigt kan jeg ikke være enig med den sidste ærede Laler i, at man uden videre skal dræbe Lovforslaget, thi saa maatte man ogsaa erkende, at Loven af 4de Juli 1850 var overflødig. Antager man, at denne Lov medfører et Gode for Landets Vedkommende, kan jeg heller ikke indse, hvorfor det skulde være absolut umuligt, at der skulde være noget Godt ved, at man vedtog en lignende Lov for Kjøbstædernes Vedkommende. Jeg skal derfor anbefale, at man ikke saaledes uden videre slaar ihjel for Gode.

Fesjen: Det gjør mig ondt, at jeg ikke har kunnet gjøre det klart, at Grundene til Loven af 4de Juli 1850 aldeles ikke ere tilfede med Hensyn til de paagjældende Forhold i Kjøbstæderne, men jeg skal ikke gjentage, hvad jeg derom har sagt, jeg henviser blot dertil. Jeg vil alene gjøre den ærede sidste Laler opmærksom paa, at den Trang, der til enkelte Lider kan være tilfede til Boliger i Kjøbstæderne for en vis Klasse Folk, jo aldeles ikke afhjælpes gjennem denne Lov. Det beror jo fuldstændig paa Kommunen, om den finder Anledning til Dpførelse af Boliger. Der er ingen Mand, der med denne Lov i Haanden kan gaa hen til Kommunen og sige: Vær saa god, nu vil jeg have en Bolig, vær saa god at anvise mig en passende Byggegrund til at opføre en Bygning paa; det hjemler Loven aldeles ingen Ret til, og dette er tillige Svar paa det Spørgsmaal, som den ærede Laler gjorde, nemlig Spørgsmaalet om, hvor vidt Kommunen var forpligtet til at opføre Boliger paa den Grund, som den havde forlangt sig afstaaet. En saadan Forpligtelse paahviler jo aldeles ikke Kommunen, den er fuldstændig raadig over, om den finder Anledning til at forlange en Grund afstaaet for derpaa at opføre Boliger, og ligesom Ingen kan tvinge Kommunen med Loven i Haanden til at forlange Grund afstaaet til Dpførelse af Boliger, saaledes kan heller Ingen gjennem denne Lov tvinge Kommunen til at opføre nogen Bolig. Det, som Loven giver, er, at den giver Kommunen en Ret til at kunne, naar den finder Anledning dertil, forbre Grund afstaaet, men den giver ikke nogen Ret til at forlange af Kommunen, at den skal bruge den Ret, som Loven hjemler den. Den vil aldeles ikke fyldestgjøre nogenfomhelst Trang, undtagen naar Kommunen selv finder Anledning til at stille sig i Spidsen for et Byggeforretagende; saa kan Kommunen anvende den, men det haaber jeg ikke, at Kommunerne ville være villige til.

Ogenbøll: Det var nærmest i Anledning

af en Udtalelse af den ærede 4de Landsthingsmand for 10de Kreds (Schøler), at jeg begjærede Ordet, idet han mente, at, naar det maatte erkendes, at Loven af 4de Juli 1850 ikke havde været uden Gavn, saa maatte man nødvendig sige det Samme om det foreliggende Lovforslag, og at det derfor vilde være urigtigt ikke at fremme Behandlingen deraf. Deri kan jeg dog ikke være enig med den ærede Landsthingsmand, og jeg maa i saa Henseende bemærke, at han har overlet en meget væsentlig Ting ved Loven af 4de Juli 1850, nemlig den, at denne ikke alene handler om Dpførelse af Boliger for husvilde Personer paa Landet, som ikke mangle Gvne til at betale Husleie; men hvad den hovedsagelig handler om, er om Dpførelse af Fattighuse paa Landet, og i den Henseende har Loven ganske vist haft sin Betydning, men indtil videre udtaler jeg som min Mening, at den anden Bestemmelse i Loven, nemlig om at opføre Boliger til Personer, som ikke mangle Gvne til at betale Husleie, intetsteds i Landet nogenfunde er bleven anvendt. Jeg har aldrig hørt Tale derom, uagtet jeg har forhørt mig om, hvorvidt noget Saadant skulde have været Tilfældet, saa at jeg indtil videre maa benægte, at den Del af Loven, der svarer til det foreliggende Lovforslag, nogenfunde har været benyttet her i Landet. Endelig maa den ærede Laler, som parallelliserede det foreliggende Forslag med Loven af 4de Juli 1850, lægge Mærke til de forskjellige Bestemmelser, der findes i denne Lov for at værne mod en utilbørlig Expropriation, idet der staar, at Grund skal tages, selv om det er paa mindre bekvemme Steder, dog hellere paa disse end paa Steder, hvor det vilde være de paagjældende Eiere til særlig Ulempe. Saadant Noget findes aldeles ikke i det foreliggende Lovforslag, der tværtimod, hvis det nogenfunde vilde blive anvendt, kunde benyttes til i Kommunens Interesse, som Kommunalbestyrelsen naturligvis vil se paa, at tage de Grunde, der allerbedst egne sig til Bygningers Dpførelse, midt i Byen, fordi man der kunde faae størst Leie. Den ærede Landsthingsmand for 10de Kreds (Fesjen), som indlebede denne Forhandling, mente, at selve Lovforslaget var ustyrbigt og ikke vilde forvolde nogen Skade, det vilde gaa i Papirskurven, og Ingen vilde bryde sig om det. Ja, dersom man kunde slaa sig til No dermed, vilde jeg ikke være med til at stemme mod Lovforslagets videre Fremme, men det tror jeg ingenlunde, man kan. Ganske vist giver det jo kun de kommunale Bestyrelser en Bemyndigelse til at expropriere, men selv affet fra den Betragtning, som jeg ikke skal komme tilbage til igjen, som blev udvirket udførlig her i Thinget for et Par Dage siden angaaende Nødvendigheden og Vigtigheden af at holde Expropriationsreglerne indenfor visse Grændser, tror jeg ikke, det vil være rigtigt at give Kommunen en saadan Ret. Det vil, som den ærede